

Set setmanes d'intrigues

L'apoteosi mediàtica muntada pel ieltsinisme per guanyar les eleccions presidencials va arribar al punt més alt el dia 12 de juny, dimecres, quan 300.000 persones van anar a la plaça Roja per victorejar el líder. Aquella tarda, tot esperant l'arribada de Ieltsin, i sota un sol de justícia i una xafogor insuportable, se'n van veure i sentir de tota mena. Des de les colles de patinadors que pretenen ser emissaris estètics de la nova Rússia fins als més vells, esotèrics i profetes pessimistes que anunciaven que aquella elecció feta el 16 de juny de 1996 (mes 6, i dia i any acabats en 6) no podia portar res de bo, perquè seria el dia 666, el número de la bèstia. Però el comentari més agosarat, el va fer una jove periodista russa. Va dir que aquell sol i aquella calor eren anormals i que segur que Ieltsin havia ordenat de llançar a l'espai artefactes amb una composició química a base de plata per espantar els núvols. Es tracta d'un truc que utilitzen els líders soviètics per desafiar la meteorologia i garantir bon temps en diades com el Primer de Maig o la Festa de la Victòria. Però té el gran inconvenient, va explicar la nostra interlocutora, que l'endemà els núvols es concentren i originen pluges intenses. Des de l'endemà, dijous 17 de juny, fins dissabte, dia 19, va ploure a Moscou a bots i barrals.

Quan han passat quatre mesos i mig no és possible de resistir la temptació de relacionar aquell sol i aquella xafogor artificials amb la no menys artificial vitalitat de Ieltsin saltant i ballant el twist. Gairebé alhora amb els llamps i trons en què es va convertir aquella xafogosa festa d'estiu l'infart va sacsejar el cor presidencial i obrí una llarga crisi: el postieltsinisme va començar, paradoxalment, quan ni tan solament s'havien instal·lat les urnes de la victoriosa segona tanda. I és que, ben mirat, a Rússia, el poder sempre s'ha mogut al marge dels vots. En tot cas, les urnes s'han utilitzat com a eines legitimadores.

Així, en l'impasse actual, la màxima expectació, la creença no pas l'operació de cor de Ieltsin, sinó els moviments del seu entorn que al llarg de set o deu setmanes faran del Kremlin un escenari d'intrigues medievals. I qui surti

vencedor d'aquesta lluita pel poder serà qui podrà utilitzar el benefici legitimador de les urnes, de les noves eleccions presidencials.

En la fase actual el primer ministre Txernomirdin té l'avantatge de ser "l'hereu" constitucional dels poders presidencials i, alhora, el cap visible de la *nomenklatura* industrial, sector gas i petroli. Però aquesta posició és amenaçada pel cap de l'administració presidencial, Txubais, i pel batlle de Moscou Lújkov, tots dos, a més, homes de confiança de la nova oligarquia financera. Contra tant de poder polític i econòmic el general Lèbed apareix com el candidat que no té cap grup econòmic al darrere, només el suport de l'exèrcit i del carrer.

Les aliances han anat canviant. Després d'haver passat una etapa en què el van arribar a identificar amb els interessos dels neoliberals (Txubais no va poder amagar la seva alegria quan Ieltsin va fitxar Lèbed en canvi del 15% dels vots), el general va tornant als seus orígens nacional-patriòtics: diu que no serveix de res la baixada de la inflació; que l'estat deu 40 bilions de rubles als funcionaris; que la situació a l'exèrcit és explosiva; que pot haver-hi amotinaments, i que entén que els sindicats hagin convocat una vaga general. La recuperació de la retòrica més populista aporta a Lèbed adhesions impensables, com la del

general Korjàkov, el "Rasputín" de Ieltsin, despatxat l'endemà mateix d'ocupar Lèbed el seu despatx del Kremlin. I també rep missatges de suport i de complicitat del Partit Comunista. Perquè és clar que el seu líder, Guennadi Ziugànov, no perd de vista que Lèbed i ell tenen prou afinitats soviètiques per a formar una coalició.

Tot això es va gestant a Moscou mentre Ieltsin continua essent una ombra al llindar de la sala d'operacions. Diuen que el president no para de dir que es farà operar perquè no vol que el seu mandat passi a la història com la farsa dels últims anys de Brèjnev. Perquè Ieltsin, diu ell, és un president democràtic i no pas un secretari general soviètic. S'enganya: sí que és soviètic. I tant ho és que, per no semblar-ho, seria capaç d'entrar a la sala d'operacions i sortir-ne així que se n'haguessin anat les càmeres i els convidats. ■

LLIBERT FERRI

*"El postieltsinisme
va començar,
paradoxalment, quan
ni tan solament s'havien
instal·lat les urnes
de la victoriosa
segona tanda."*